

УДК 351.746.1

Віктор ЗАЛОЖ,
кандидат військових наук, доцент,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького, м. Хмельницький

Сергій КОСІК,
кандидат військових наук,
Південне регіональне управління
Державної прикордонної служби України, м. Одеса

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОТОВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ

У статті проведено аналіз особливостей функціонування системи управління регіонального управління Державної прикордонної служби України як організаційної системи, визначено основні риси організаційного управління, вимоги, що висуваються до функціонування організаційної системи управління, та запропоновано методологічний підхід щодо забезпечення готовності системи управління до виконання завдань за призначенням.

Ключові слова: Державна прикордонна служба України, регіональне управління, організаційна система управління, готовність до функціонування, методологічні основи.

© Залож В., Косік С.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Забезпечення безпеки державного кордону (далі – ДК) – складний процес, який характеризується динамічними змінами і передбачає залучення значної кількості різних за складом, призначенням та можливостями сил та засобів. Зазначене потребує: розроблення і впровадження нових технологій охорони ДК; подальшого вдосконалення організаційної структури управління органів Державної прикордонної служби України (далі – ДПСУ); вироблення нових підходів до аналізу і оцінки ефективності функціонування їх систем управління (далі – СУ), які безпосередньо впливають на ефективність управління всіма видами діяльності регіонального управління (далі – РУ) та результативність виконання завдань із забезпечення безпеки ДК в цілому.

До управління як процесу висуваються вимоги, виконання яких є необхідною передумовою досягнення його мети. Основними з них є: постійна готовність СУ до виконання завдань, стійкість, безперервність, оперативність, якість, прихованість управління і ін.

Стосовно постійної готовності СУ до виконання завдань нормативними документами, які регламентують діяльність органів ДПСУ, визначено, що вона досягається: твердим знанням органами управління, іншими посадовими особами порядку виконання завдань; знанням своїх функціональних обов'язків; укомплектованістю органів (підрозділів) ДПСУ особовим складом та забезпечення їх засобами управління; злагодженістю у роботі органів управління, органів (підрозділів) ДПСУ; підтриманням пунктів управління, засобів зв'язку у справному стані та забезпеченням їх безперебійної роботи; підтриманням стійкого зв'язку з підрозділами тощо.

На наше переконання, цей погляд на забезпечення дотримання даної вимоги є недостатньо коректним і у ньому не повно враховані особливості організаційного управління та організаційних систем управління, якими є системи управління органів ДПСУ. Зазначене обумовлює актуальність даної статті і доцільність проведення подальших досліджень цього питання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опираються автори. Розробка

методичного апарату аналізу і оцінки ефективності управління, функціонування СУ повинна базуватися на комплексному використанні всього арсеналу сучасних методів дослідження. Окремі питання, пов'язані із розробкою методичного апарату оцінки діяльності органів ДПСУ та їх СУ, розглядались у роботах багатьох науковців.

Разом з цим, незважаючи на очевидність та актуальність даного питання, досліджень з питань аналізу і забезпечення готовності до функціонування СУ як організаційної системи дуже мало, а стосовно РУ вони майже не проводилися і тому потребують детального аналізу та подальшої розробки.

Метою статті є на підставі аналізу особливостей функціонування СУ РУ як організаційної системи, основних рис організаційного управління, вимог, що ставляться до функціонування організаційних СУ, розробити методологічні основи забезпечення готовності СУ РУ до виконання завдань.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз функціонування СУ РУ ДПСУ має низку особливостей, основною з яких є те, що вона є організаційною системою управління, тобто системою, що організовує діяльність колективів людей для досягнення цілей із забезпечення безпеки ДК на визначеній ділянці.

Для проведення дослідження питань технології проведення аналізу та забезпечення готовності СУ РУ до виконання завдань виникає потреба розгляду особливостей організаційних систем управління в площині теорії організації. Тому в даній статті розглядається підхід, в якому РУ ДПСУ розглядається як організація [1; 2], а його СУ – як сукупність суб'єктів та об'єктів управління, які взаємодіють між собою і зовнішнім середовищем та утворюють єдине ціле (рис. 1).

Процес управління РУ як організацією (об'єктом управління) можна поділити на такі складові: управління оперативно-службовою діяльністю; управління повсякденною діяльністю; управління колективами (людьми). Саме цей підхід є, на наше переконання, найбільш повним і визначає всі напрями діяльності РУ.

Організаційна система управління – складне поняття, зміст якого охоплює такі складові елементи, як: керуюча система (суб'єкти

управління), керована система (об'єкти управління), управлінська діяльність (процес) – відносини, через які реалізуються численні прямі та зворотні зв'язки між суб'єктами і об'єктами управління. Керуюча система включає в себе складові елементи, які забезпечують процес управління всіма видами діяльності. До складу керованої системи входять елементи, які забезпечують безпосередній процес управління (у т. ч. сфери, процеси забезпечення безпеки ДК, що перебувають під організуючим впливом суб'єктів управління) [1; 2].

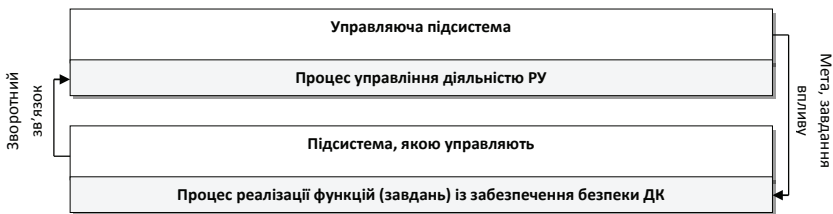

Рис. 1. Система управління РУ Державної прикордонної служби України як організаційна система

Щоб взаємодія між суб'єктами і об'єктами управління була ефективною, необхідне виконання низки умов [1; 2]: по-перше, суб'єкт і об'єкт управління повинні відповідати один одному і бути сумісними в процесі функціонування; по-друге, у рамках єдності суб'єкта й об'єкта управління останні повинні мати відносну самостійність; по-третє, суб'єкт і об'єкт управління повинні взаємодіяти між собою, ґрунтуючись на принципах зворотного зв'язку і певним чином реагуючи на управлінську інформацію, отриману один від одного. Така реакція служить орієнтиром для корегування наступних дій, що забезпечують адаптацію суб'єкта й об'єкта управління не тільки до зміни зовнішнього середовища, але і до нового стану один одного; по-четверте, як суб'єкт, так і об'єкт управління повинні бути зацікавлені в чіткій взаємодії; один – у віддачі необхідних у даній ситуації команд (вказівок, наказів), інший – у їх своєчасному і точному виконанні.

Найбільш повно питання теорії організації розкриті в роботах [2; 3], а питання управління різними їх типами – у працях [1; 4; 5]. У зазначених працях організація являє собою соціальне утворення, яке свідомо координується, має чітко визначені межі і функціонує на відносно постійній основі для досягнення загальної мети (комплексу цілей) [1].

Результати аналізу загальновідомої теорії організації дозволяють зробити висновок про те, що РУ ДПСУ в цілому та її органи охорони державного кордону (далі – ООДК) і органи забезпечення зокрема, хоча і мають свої специфічні особливості, відповідають всім вимогам, що ставляться до організацій, їм притаманні загальні риси організацій, вони є відкритими організаціями і підпорядковується всім законам управління, розвитку та функціонування [1].

Процес управління РУ як організацією – особливий процес і належить до найбільш складних форм діяльності керівників [1]. Сутність даного процесу полягає у виробленні суб'єктами управління управлінських впливів (управлінських рішень) і передачі їх підпорядкованим об'єктам управління (накази, розпорядження) для виконання і досягнення визначеної мети.

Отже, СУ РУ дуже складно досліджувати, оскільки вона:

здатна самостійно формувати цілі та самоорганізовуватися;

має велику кількість часткових цілей управління, які формуються під впливом викликів внутрішнього й зовнішнього середовища;

потребує врахування у процесі управління численних воєнно-політичних, соціальних, економічних та інших факторів;

характеризується високою невизначеністю вихідних даних, неможливістю спрогнозувати всі чинники, що впливають на процеси управління, а також обмеженою можливістю застосування математичних моделей для прийняття управлінських рішень;

здатна припускати помилки, оскільки основна роль під час підготовки, прийняття рішень та організації їх виконання належить людині;

потребує врахування психологічних особливостей людини, яка є як суб'єктом, так і об'єктом управління;

має численні різноманітні зв'язки й відносини між рівнями та ланками управління, причому чітких меж між суб'єктами та об'єктами управління, що мають складну ієрархічну структуру, немає;

має невизначеність вхідних даних і неможливість повного і адекватного опису процесів функціонування та їх формалізації;

потребує здійснення управління багатьма різними підсистемами (процесами) тощо.

Крім того, особливості аналізу функціонування СУ РУ ДПСУ визначаються, насамперед, основними рисами організаційного управління. До основних рис організаційного управління нами віднесено: неадитивність відносин; невизначеність даних обстановки; багатокритеріальність; стохастичність; наявність порогу складності; непрограмованість ситуацій; вплив фактора часу.

Коротко розглянемо сутність кожної з рис організаційного управління.

Неадитивність відносин визначається тим, що властивості СУ РУ не можна вважати простою сумою властивостей елементів (підсистем), що входять до її складу. Отже, застосування лінійних функцій як інтегральних показників оцінки дій і рішень при управлінні діяльністю РУ не відповідає сутності поняття властивостей організаційної СУ. Крім того, неадитивність відносин створює великі труднощі, ускладнюючи математичний апарат і збільшуючи кількість вихідних даних.

Невизначеність даних обстановки – фактор, властивий моменту прийняття управлінського рішення начальником РУ в умовах, коли він не знає точних значень низки характеристик, важливих для вирішення, і (або) не знає про те, що низка характеристик, що впливають на наслідки реалізації рішення, не враховувалася при його підготовці, і (або) не знає, до якої з безлічі подій віднести явище, що спостерігається.

Багатокритеріальність – це стан, при якому оцінка функціонування СУ РУ здійснюється за багатьма показниками. Зокрема, функціонування СУ РУ здійснюється під впливом зовнішнього середовища, з якого і “черпає” ресурси, що необхідні для функціонування (показники взаємодії з зовнішнім середовищем), дефіцит яких породжує про-

тиріччя із зовнішнім середовищем. Крім того, СУ РУ створюється для виконання завдань управління, отже, оцінка якості виконання цих завдань проводиться за допомогою показників якості управлінських функцій (функціональні показники).

Причому дуже часто проблему створює не число показників, а їх суперечливість. Суперечливі показники з'являються в тому випадку, коли для досягнення цілей треба домагатися збільшення одночасно двох суперечливих функцій, внаслідок чого і виникає суперечлива ситуація. Наприклад, аналіз і узагальнення інформації про ситуацію, що склалася на ДК, перебільшують інтелектуальні можливості і компетентність однієї людини. Тому найбільш складні рішення стосовно проблем, що виникають, приймаються колегіально. Водночас, залучення великої кількості людей у процес підготовки управлінського рішення породжує проблему координації їх зусиль, тобто виникає протиріччя – з одного боку, для підготовки прийняття складного рішення (збору і обробки інформації, підготовки рішення, оцінки альтернатив та реалізації рішення) необхідне залучення великої кількості персоналу органів управління; з іншого, з'являється нова проблема – координація діяльності учасників процесу підготовки рішення. Виходом з такої ситуації може бути компромісне поєднання значень показників, одночасно прийнятних для начальника РУ.

Стохастичність – результати реалізації управлінських рішень із забезпечення безпеки ДК є випадковими подіями. Основні причини стохастичного функціонування СУ РУ: відсутність однозначних аналітичних залежностей між можливими результатами реалізації управлінських рішень із забезпечення безпеки ДК, з одного боку, і станом СУ в момент впливу на неї зовнішнього середовища (величини збурення), величини збурення параметрів управлінського рішення, характеристики мети – з іншого. Відсутність таких залежностей свідчить про те, що СУ РУ слабо формалізується за наявності словесного опису характеристик залежностей; випадковий характер “поведінки” зовнішнього середовища і, як наслідок, випадковий характер обурення (як величини, так і часу появи); ненавмисні і непередбачувані спо-

творення і запізнювання даних про стан СУ і діяльності РУ в цілому через збір і обробку даних людьми, і подання такої інформації; обмежена керованість СУ: не з будь-якого стану можна досягти визначеної мети у встановлений термін; з іншого боку, спроба досягнення бажаних цілей з даного стану СУ і негативний вплив зовнішнього середовища може призвести до непередбачених результатів.

Поріг складності полягає в тому, що в одиницю часу людина в стані вирішити завдання обмеженої складності і засвоїти обмежений обсяг інформації. Кожна людина має свій поріг складності завдань, що вирішує, вище якого за обмежений час вона піднятися не може. На практиці середній індивідуум у змозі одночасно обробити 6–8 взаємопов'язаних факторів.

Непрограмованість ситуацій, що виникають, ускладнює можливості використання класичної теорії ймовірностей. Застосування суб'єктивних ймовірностей, тобто суб'єктивної думки про достовірність рідкісних подій – одне із завдань теорії підтримки управлінських рішень, яка в даний час стосовно діяльності РУ слабо розроблена.

Фактор часу пов'язаний зі швидким старінням інформації. Це ставить вимоги щодо скорочення процедури обґрунтування і прийняття управлінських рішень. Іноді необхідно прийняти, можливо, не найкраще за іншими критеріями рішення, зате вчасно.

Крім того, практика функціонування організаційних СУ свідчить про наявність конфлікту між співробітниками СУ різних рівнів управління, включаючи і першу особу, а також між співробітниками СУ, що знаходяться на одному рівні. Сутність цього конфлікту полягає в тому, що стикаючись з невизначеністю обстановки і усвідомлюючи стохастичність процесу управління діяльністю РУ, кожен співробітник СУ змушений створювати резерв ресурсів, якими він може особисто розпоряджатися або впливати на їх використання в інтересах своєї ділянки роботи, причому обсяг цього резерву він, як правило, завищує в порівнянні з середніми потребами і приховує від свого керівника справжні, тобто мінімальні, необхідні обсяги. В іншому випадку – керівник перетворить їх в норматив. Отже, як наслі-

док, виникає “незримий, неантагоністичний підлеглий”, який прагне завищити норматив витрачання ресурсів, який його начальник хоче скоротити.

На підставі зазначеного мета діяльності РУ може бути досягнута тільки в тому випадку, якщо організаційні процеси в його СУ будуть: ефективними – забезпечуватимуть найкращі результати з розрахунку на одиницю витрат відповідних ресурсів; надійними – гарантуватимуть саме здійснення процесу як такого; оперативними – будуть здійснюватися без затримок і не будуть виходити за межі часових меж; гнучкими – матимуть здатність до оперативних змін у ході функціонування; безперервними та ритмічними – відповідатимуть діяльності на тій чи іншій стадії (етапі) і змінам, що відбуваються в ході її ведення; якісними – матимуть здатність забезпечити ефективну реалізацію поставлених завдань. Водночас, перелічені вимоги можуть бути реалізовані тільки в тому випадку, коли СУ РУ має відповідну стійкість – зберігати свою якість у процесі управління за наявності збурень (негативному впливі внутрішнього і зовнішнього середовища).

Розглянемо більш докладно названі вимоги стосовно організаційного управління та функціонування СУ РУ.

Стійкість – властивість процесу управління зберігати і відновлювати свою якість в умовах зовнішніх і внутрішніх збурень. Стосовно до СУ РУ стійкість – здатність вирішувати всі завдання із забезпечення безпеки ДК при цілеспрямованому впливі зовнішнього середовища, помилок управлінського персоналу тощо. Вона, у свою чергу, є результатом технічної (здатність протистояти впливам технічного характеру за допомогою технічних засобів СУ) та функціональної стійкості (здатність СУ протистояти впливу воєнно-політичного, соціального, економічного характеру і іншим нетехнічних впливам за допомогою засобів інтелектуального характеру).

Під оперативністю слід розуміти здатність СУ вирішувати завдання в режимі часу, що забезпечує швидкість реагування на зміни обстановки і своєчасний вплив на хід виконання поставлених завдань в інтересах досягнення цілей.

Основний показник при визначенні оперативності управління – час, що витрачається на здійснення основних процесів управління, і складає так званий цикл управління. Зазначений показник також характеризується недопущенням безповоротних змін у керованій системі за час прийняття та реалізації рішення. Тобто повний цикл управління РУ повинен забезпечувати реалізацію всіх рішень відповідно до ситуацій, що виникають при зміні обстановки.

Оперативність управління забезпечується: ясністю цільових орієнтирів і реальністю завдань із забезпечення безпеки ДК; повним і своєчасним інформуванням суб'єкта управління про стан СУ, середовища та хід самого процесу виконання завдань; гнучкістю процесу, що дозволяє своєчасно адаптуватися до ситуації, що змінюється; регламентуванням процесу і, зокрема, розробкою процедур, що забезпечують узгодженість між його етапами; здійсненням паралельного виконання окремих етапів процесу; чітким контролем за процесом з боку суб'єкта управління; наявністю ресурсів, достатніх для забезпечення необхідної швидкості та відповідного часового режиму реалізації етапів процесу.

Стале управління завжди оперативне за визначенням, разом з цим, оперативне управління не завжди може бути стійким. Це пояснюється можливістю прийняття неякісних рішень, несвоечасністю їх доведення до виконавців, спотворенням інформації з вини засобів і методів управління, побудови і технічного оснащення СУ тощо. Наприклад, при фіксованій тривалості збору даних обстановки на ДК первинна обробка, пересилання даних, підготовка і прийняття рішень настільки великі, що виконавці не встигають реалізувати їх до появи нових збурень у зовнішньому середовищі, що вимагають прийняття нових рішень, або час на підготовку і прийняття рішень настільки малий, що він не дає можливості прийняти якісні рішення і ін.

Гнучкість – здатність змінювати методи управління залежно від обстановки, що склалася. Процес управління повинен володіти гнучкістю, тобто здатністю до оперативних змін у ході свого здійснення. Гнучкість процесу управління забезпечується: підвищенням

рівня керованості процесом, оскільки слабка керованість ускладнює здійснення оперативних змін; гнучкістю структури СУ, що здійснює цей процес; інформативністю процесу, що забезпечує повноту і вчасність надходження інформації; сприйнятливістю процесу до впливів з боку суб'єкта управління; оперативністю процесу, що забезпечує своєчасність змін; формуванням різноманітних структур реалізації процесу; інтервальними значеннями тривалості процесу і його окремих стадій.

Гнучкість управління є тоді, якщо СУ здатна міняти відповідно до обстановки алгоритми своїх дій. Наприклад, переходити від централізованого до децентралізованого (частково децентралізованого) управління і, навпаки.

Безперервність – властивість (здатність) процесу управління не допускати перерви між послідовно виконуваними етапами або іншими діями, що призводять до зниження якості управління. Безперервність процесу управління порушується, якщо між двома послідовно виконуваними етапами виникає незапланована пауза, яка веде до зниження якості виконання наступних етапів (наприклад, через втрату цінності інформації), несвоєчасного досягнення поставленої мети і зриву всього процесу управління.

Отже, безперервність – властивість, що не претендує на оцінку якості рішень і управління в цілому. Однак безперервність є необхідною умовою ефективності управління, у той час як стійкість – це одна з достатніх умов ефективності.

Безпосередній вплив на якість управління здійснює обґрунтованість прийнятого СУ рішення, що в підсумку сприятиме досягненню поставлених цілей. При цьому поняття “досягнення мети” визначається як поява події, яка точно формулюється і дає необхідний ефект. Цей показник надає найбільш істотний вплив на використання потенційних можливостей сил і засобів РУ.

Вимога ефективності управління відповідає на питання відповідності реальних (фактичних або очікуваних) результатів процесу управління необхідним – ступеню досягнення мети управління. Ви-

мога ефективності СУ РУ є необхідною умовою ефективності процесу управління всіма видами діяльності. Отже, питання про ефективність – це питання про “ціну” витрат для отримання необхідного результату.

Відповідно до зазначеного, на наше переконання, в основу готовності СУ РУ до виконання завдань повинна бути покладена її постійна адаптованість до ситуацій, що змінюються, шляхом періодичного рішення таких завдань: оцінки та визначення оптимальної кількості рівнів управління; коригування складу органів управління, відносин і зв'язків між ними; визначення оптимальних норм керованості; установлення раціональної чисельності всього управлінського персоналу СУ при заданій кількості безпосередніх виконавців; оцінки та визначення місць розміщення органів управління та їх обладнання для забезпечення стійкості й оперативності управління тощо.

Поряд з вирішенням цих завдань повинні вирішуватися і завдання функціонального аналізу, що логічно пов'язаний з перерахованими структурними завданнями і включає вирішення таких завдань: визначення мети діяльності; визначення цілей управління і, відповідно, побудова дерева цілей, що відповідає ієрархічній структурі СУ РУ; визначення переліку та змісту основних завдань управління, установлення їх взаємозв'язку з вхідною і вихідною інформацією; аналіз і раціональний розподіл функцій управління між органами управління і окремими керівниками (виконавцями); аналіз і визначення функціональних обов'язків, повноважень, відповідальності та підпорядкованості органів управління і окремих посадових осіб при вирішенні завдань управління; дослідження і розробку ефективних методів вирішення завдань управління; узагальнення та застосування принципів управління, розроблених в ході функціонування і вдосконалення СУ РУ.

Методологія аналізу і забезпечення готовності СУ РУ ДПСУ до функціонування (виконання завдань), на наше переконання, повинна включати етапи, подані на рис. 2.

Методологія аналізу організації СУ РУ охоплює етапи 1 – 7, а на етапах 8 – 11 здійснюються заходи щодо забезпечення готовності СУ до функціонування (виконання завдань за призначенням).

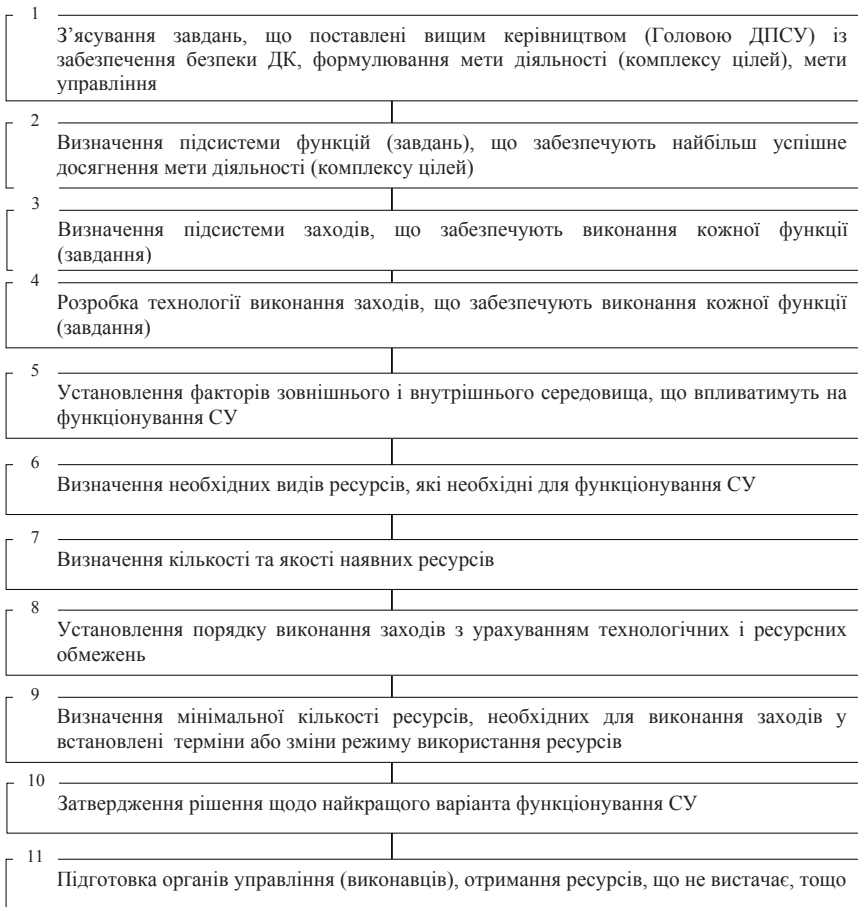

Рис. 2. Методологічний підхід до забезпечення готовності СУ РУ Державної прикордонної служби України до виконання завдань

Висновки. Розглянута методологія дозволить забезпечити постійну готовність СУ органів ДПСУ різних рівнів управління до виконання завдань і функціонування в різних умовах обстановки. За необхідності вона може використовуватись при коригуванні, уточненні

структури, порядку роботи функціонуючих СУ і процесів організаційного управління.

Перспективами подальших досліджень вважаємо визначення показників і критеріїв оцінки, що дають можливість зробити висновки про ступінь готовності СУ до функціонування в різних умовах обстановки.

Список використаної літератури

1. Залож В. В. Управління органом Державної прикордонної служби України: теорія і практика : підручник / В. В. Залож. – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2016. – 508 с. ISBN 978-966-8056-79-6
2. Мильнер Б. З. Теория организации : учебник / Б. З. Мильнер. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : ИНФРА-М, 2002. - XVIII, 558 с.
3. Дафт Р. Л. Теорія організації : підручник для студентів вузів / Р. Л. Дафт. – М. : Изд-во ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 736 с.
4. Немцов В. Д. Менеджмент організацій : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Д. Немцов, Л. Є. Довгань, Г. Ф. Сініок. – К. : ЕксОб, 2002. – 388 с.
5. Управление организацией : учебник / под ред. Поршнева А. Г., Румянцевой З. П., Саломатина Н. А. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 669 с.

Рецензент – доктор військових наук, професор Кириленко В. А.

Залож В. В., Косик С. Н. Методологические основы обеспечения готовности системы управления регионального управления Государственной пограничной службы Украины до выполнения задач

Исследование посвящено анализу особенностей функционирования системы управления регионального управления Государственной пограничной службы Украины как организационной системы, определены основные черты организационного управления, требования, предъявляемые к функционированию организационной системы управления, и предложен методологический подход по обеспечению готовности системы управления к выполнению задач.

Ключевые слова: *Государственная пограничная служба Украины, региональное управление, организационная система управления, готовность до функционирования, методологические основы.*

Zalozh V. V., Kosik S. M. Methodological basis for ensuring the readiness of the management system of the regional administration of the State Border Guard Service of Ukraine to perform tasks

In the article, the peculiarities of the management system of the regional administration of the State Border Guard Service of Ukraine have been analyzed, the main features of the organizational management, requirements for the functioning of the organizational management system have been defined and methodological approach regarding the ensuring of the readiness of the management system to perform tasks has been proposed.

The results of the analysis allowed formulating of the main tasks, the performance of which ensures the maintenance of the management system in constant readiness for functioning.

Structural tasks include: determination of the optimal quantity of the management levels, management bodies, relations and connections between them and management standards; ascertainment of the rational number of management personnel; determination of the location of management bodies and their equipment etc.

With the solution of these tasks, the tasks of the functional analysis must also be solved: definition of the purpose of the activity; definition of the management objectives; definition of the main management tasks; rational distribution of management functions between management bodies; definition of the rational duties, powers, responsibility; development of effective management methods; generalization and application of management principles developed during the functioning and improvement of the management system.

So, the considered methodology will allow ensuring continuous readiness of the management systems of the bodies of the State Border Guard Service of different management levels to perform tasks in different conditions of situations.

Keywords: *State Border Guard Service of Ukraine, regional administration, organizational management system, readiness for functioning, methodological basis.*